

Päeva Sõnum. Nr 73. 18. ? 24. veebruar 2018

JEESUS ? KIUSATUSTE VÕITJA

Paastuaja 1. pühapäev

Invocavit

Pühapäeva ladinakeelne nimetus Invocavit ("Ta hüüab mind") tuleb psalmi antifoni algusest (Ps 91:15).

Pühapäeva evangeelium räägib sellest, et saatan ahvatles Jeesust loobuma oma kutsumusest, kuid Kristus võitis saatana kiusatused. Kiusaja ei jäta ka täna meid rahule, kuid meie abi on Kristus, kiusatuste võitja.

Meelespeetav kirjakoht: Selleks ongi Jumala Poeg saanud avalikuks, et Ta tühistaks kuradi teod. 1Jh 3:8b

Kuradi tööd iseloomustab patustamine. Patt on talle olemuslik tegevus ja iga patustaja ilmutab iseloomu, mis tegelikult pärineb kuradilt. Kuradi tegevus on järjekindlalt õel, kuna ta on oma olemuselt kuri. Kuradi õel töö hõlmab konkreetset kolme valdkonda, milles ilmneb täielik õiguse ("kurat teeb pattu algusest peale", 1Jh 3:8), armastuse (ta on "mõrtsukas", Jh 8:44) ja tõe (ta on "valetaja ja vale isa", Jh 8:44) puudumine.

Tema tegude hulka kuulub kõik see, millega ta on püüdnud rikkuda Jumala täiuslikku loodut. Moraalivaldkonnas on tema töö meelitamine patule; füüsilisse valdkonda kuuluvad haigused; intellektuaalses valdkonnas on tema töö sisendada eksitust. Veel tänapäevalgi ründab ta meie hinge, ihu ja vaimu kõigil kolmel nimetatud viisil.

Kuradi vägi on märkimisväärne, nagu on ilmne tema laialdasest, õelast tegevusest. Ta ei ole mitte ainult suuteline inimolevustesse kurje mõtteid ja plaane sisendama (Jh 13:2; vrd Lk 22:3; Mt 8:33) ning isegi neisse isiklikult asuma (Jh 13:27), vaid see, "kes on maailmas" (1Jh 4:4), on "selle maailma vürst" (Jh 12:31;14:30;16:11; vrd 2Kr 4:4; Ef 6:12). Tema valitseb "aujärjelt" (Ilm 2:13) ning tema võim on nii ulatuslik, et "terve maailm on kurja käes" (1Jh 5:19). Tegelikult on lunastamatute kohta mitte ainult väidetud, et nad on kuradi alluvuses, vaid koguni, et nad on kuradist. Ta on nende "isa" ning nemad tema "lapsed" (Jh 8:44; 1Jh 3:10). Sellelaadsed fraasid osutavad kurja reaalsele, kohutavale mõjule inimeste elus; nad on tema soovidest ajendatud ning alistuvad neile (Jh 8:44; vrd 2Tm 2:26). Nad soovivad täita tema tahtmist.

Kuid kuradi võitmine sai alguse Jumala Poja saabumisega, kelle üle kuradil "ei olnud mingit voli" (Jh 14:30). Kristuse ilmumise eesmärk oli "tühistada kuradi teod" (1Jh 3:8), Tema iseloomulik töö on päästmine. Ta saavutas selle oma surma ja ülestõusmise kaudu.

Seni on võit kuradi üle seisnenud pigem tema troonilt tõukamises kui otseses hävitamises. Lõplikult võidetakse ta alles viimasel päeval (Ilm 20:10). Vahepeal on Isal aga võimalik kaitsta oma rahvast kurja eest. Seda palus ka Jeesus: "Ma ei palu, et sa võtaksid nad ära maailmast, vaid et sa hoiaksid neid kurja eest." (Jh 17:15)

Nii ei tohi kristlased ei patu ega kuradiga kompromissile minna; muidu leiavad nad end võit-lemas Kristuse vastu. Kui esimene samm pühadusele on ära tunda patu patune olemus nii selle loomupärase seaduserikkumises kui kuratlikus päritolus, siis teine samm on näha selle täielikku kokkusobimatust Kristusega, arvestades Tema patuta isikut ning päästetööd. Mida selgemini mõistame neid tõsiasi, seda vastumeelsem näib meile patt ning seda kindlamalt otsustame sellest vabaks saada.

Teie olete oma isast kuradist ning tahate teha oma isa himude järgi. Tema on mõrtsukas algusest peale, ta ei püsinud tões, sest temas ei ole tõde. Kui ta räägib valet, siis ta räägib enda oma, sest ta on valetaja ja vale isa. (Jh 8:44)

Palvetagem: Issand, meie Jumal, Sina lasid oma Pojal kõrbes kiusatustega võidelda, et Ta võiks aidata inimesi, kes on kiusatustes. Anna meile jõudu Temale järgneda ning lase meil Tema abiga kõik kurja rünnakud ära võita. Kuule meid Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

VÕIT KÕRBES

Pühapäev ? 18. veebruar

Kohe ajas Vaim Jeesuse kõrbe ja Ta oli kõrbes nelikümmend päeva saatana kiusata. Ja Ta oli metsloomade seas ning inglid teenisid Teda. Mk 1:12,13

Meile näitab Jeesuse kiusatus tõsiasi, et Ta oli ja jäi meie vennaks. Pärast seda teame, et Tema on kõiges "kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patuta" (Hb 4:15). Tema talus kiusatusi selleks, et "aidata neid, keda kiusatakse" (Hb 2:18). Ta ei tulnud vaatama inimkonna hädasid Olümpose kõrgusest, ei tulnud meid lohutama ainult heade nõuannetega, vaid Ta võttis endale meie eluraskuste koorma kogu ulatuses. Ta elas meiega ühes majas (Jh 1:14). Ta võitles isiklikult meie kõlbelise võitluse "eesliini kaevikutes" (Helmut Thielicke), taludes meie nälga ja janu, külma ja palavat. Tema teab, mida sisaldab suremise vaev. Aga Ta teab ka seda, kuidas sellest kõigest võitjana läbi tulla. Tema oskab meid aidata.

Püha Vaim viis Jeesuse kõrbesse saatana kiusata. Keda Püha Vaim kõrbesse viib, selle toob Ta kõrbest ka välja. Pärast kiusatust läks Jeesus "Vaimu väes Galileasse" (Lk 4:14). Aga kes ise läheb kiusatusse, satub surmaohtu. Jeesus võitles võiduni. Messias võitis saatana. Jeesus oli tunginud "vägeva majasse" ja ta sidunud. Nüüd oli Tal meelevald kurjuse jõudude üle (Mk 3:27). Pärast kiusatust saabus taas rahu, aga see oli rahu uuel tasemel, võitja tasemel.

Jeesus aga, täis Püha Vaimu, tuli tagasi Jordani äärest, ja aeti Vaimu läbi kõrbe. (Lk 4:1; ka Mt 4:1)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mil määral oled sina valmis vastu panema kiusatusele? Mi-da võiksid teha, et veel kindlamini olla rajatud Jumala sõnasse? Hakka seda ellu viima juba täna! "Võtke ... vaimumõõk, see on Jumala sõna!" (Ef 6:17)

* * *

ERILINE TÖÖTUS NEILE, KES ON RASKUSTES

Esmaspäev ? 19. veebruar

Ta hüüab mind appi ja ma vastan Temale; mina olen Ta juures, kui Ta on kitsikuses, ma vabastan Tema ning teen Ta auliseks. Ps 91:15

Psalmides esineb sageli küsimus "miks?". Teadmatus on alati raske taluda. Jeesus ise hüüdis ristil "miks?" ja iga ta järglase huultel on see uuesti esinenud. Siin lubab Jumal anda vastuse. "Ma vastan talle!" Meile meeldib tõlgendada seda nii, et Jumal lubab vastata jaatavalt. Aga tegelikult võib vastus olla ka eitav. Oluline on veendumus, et Jumal meid kuuleb ja vastab.

Vastamise alus on avaldatud sõnades: "Ta hüüab mind appi". Usklik jääb alati palvetajaks. Ei tule seda aega maa peal, millal meil ei tarvitseks enam Jumalat appi hüüda. Jumal vastab, aga vastab neile, kes teda appi hüüavad. Aga Jumala eriline tähelepanu on pühendatud kannatajaile.

Jumala ligidus raskustes on suure väärtusega, aga varem või hiljem tuleb Tema vabastami-sega. Tema päästab meid kõigest kurjast oma igavesse riiki.

Päästmine on ühtlasi ka austamine. Parem on kitsikus koos Jumalaga kui au ilma Jumalata. Ootame Tema tundi!

Kui sa ta poole palvetad, siis ta kuuleb sind, ja sina saad tasuda oma töötused. (Ii 22:27) Siis Jumal halastab tema peale ning ütleb: "Vabasta teda haudaminekust, ma olen lunaraha saanud!" (Ii 33:24) Ja ma viin kolmanda osa tulle ning sulatan neid, nagu sulatatakse hõbedat, ja proovin neid, nagu proovitakse kulda. Ta hüüab minu nime ja ma vastan temale. Mina ütlen: "See on minu rah-vas." Ja tema ütleb: "Issand, minu Jumal!" (Sk 13:9)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Milline kujund aitab sul 91 psalmis kõige paremini mõista seda täiuslikku turvalisust, mis tuleb Jumalalt? Jaga seda mõne sõbraga täna.

* * *

HÜLGAMISE VALU

Teisipäev ? 20. veebruar

Peske endid, puhastage endid, saatke oma tegude kurjus mu silme eest, lakake paha tegemast! Js 1:16

Eks meiegi ajal kuuleb arvamusi, et õiglaselt ei saagi ilmas elada. Peabki sama moodi tegema nagu teevad kõik teised. Ka Jumala tahte tegemist ei peeta eriti võimalikuks. Aeg onju teine, öeldakse. Jumal ütleb siin, et asjade parandamist tuleb alustada selliste mõtteviiside muutmisest. Esiteks tuleb loobuda kurja tegemast, teiseks tuleb õppida tegema head. Et elu on selline, nagu öeldakse inimeste seas, ei ole Jumalale argument.

Lühidalt öeldes vastuolu jumalateenistusel toimuva ja argielus toimuva vahel tuleb kõrvalda-da. Jumala inimene peab mõistma, et kogu tema elu on Jumala teenimine. Kõik mis ta teeb, teeb ta Jumala palge ees. See tõttu ülekohtu soosimine ja harrastamine ei kuulu kristlase ellu. Selle kohta ütleb ka Paulus ühemõtteliselt Rooma kirjas: "Nõnda arvestage ka teie endid olevat surnud patule, aga elavat Jumalale Kristuses Jeesuses. Ärgu siis valitsegu patt kuningana teie surelikus ihus, nii et te tema himudele oleksite kuulekad. Äрге ka loovutage oma ihuliikmeid ülekohtu relviks patule, vaid loovutage end Jumalale nagu need, kes on saanud surnuist elavaks, ja oma ihuliikmed õiguse rel-viks Jumalale." (Rm 6:11-13)

Jesaja kaasaegsed Juuda elanikud olid Jumala omandrahvas, aga sellest hoolimata olid nad lasknud patul end valitseda ja andnud end patu kasutusse. Relviks ülekohtule, nagu Paulus seda väl-jendas. Sellega olid nad ka ära teeninud kohtumõistmise. Jumala armu osaliseks saamine ei tähenda lubatähte jätkuvalt ülekohtut teha, sest kes seda teeb näitab sellega et ta põlastab Päästjat.

Johannes, keda kutsutakse armastuse apostliks ütleb: "Lapsed, ärge keegi eksitage teid! Kes teeb õigust, on õige, nii nagu tema on õige. Kes teeb pattu, on kuradist, sest kurat teeb pattu algu-sest peale. Selleks ongi Jumala Poeg saanud avalikuks, et ta tühistaks kuradi teod." (1Jh 3:7,8)

Patu ehk igasuguse ülekohtu soosimine elus tähendab alati kuradi nõuanneetega nõustumist. Sellepärast kuulub kristlase ellu patu hülgamine, s.t. alalist võitlust patu vastu. Kristlane ei aktsepteeri, õigusta ega kaitse seda endas vaid palvetab jätkuvalt, et sellest vabaneda. Ja just võitlus iseendas elava kurjuse vastu on läbi aegade hoidnud Jumala inimesi alandlikuna. Nad on mõistnud, et neis elavad võimalused kõigiks mõeldavateks patudeks.

Pattu võiks võrrelda puuri pandud raevutseva kiskjaga. Kui veidiki ust paotada, siis on ta kohe valmis välja tormama ja kõike ümber ringi hävitama. Sellega mängimine on keelatud. Kahjuks me mõistame seda sageli liiga hilja, kui juba on tehtud kahju väiksemale või suuremale inimeste ringile. Kristlasel tuleb kõigis inimsuhetes alatasa palvetada. Hea Isa Taevane, anna Vaimu ja kaitse minu armsamaid mu kurjuse eest.

Tänase kirjakohta mõtte on täpselt see sama, mida kuulutas ka Ristija Johannes, valmistades teed Jeesusele Kristusele. Maksuametnikele ütles ta, et nad ei tohi võtta rohkem kui ette nähtud, sõjaväelastele aga et nad neile usaldatud jõudu ülekohtuselt ei kasutaks. Jälle me näeme, et Jumal tegutseb samade põhimõtete järgi nii Vanas kui ka Uues Testamendis. Ühesõnaga meeleparandus on tee Jumala osadusse ja meeleparandus peab algama suhetest kaasinimestega.

Hoidu kurjast ja tee head, otsi rahu ja nõua seda taga! (Ps 34:15; vrd 1Pt 3:11)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Issand valva täna mu keelt ning ava mu kõrvad kuulma kannatajate hüüdeid. Aita mul kuulata, palvetada ja siis ka toimida.

* * *

JEESUSE SAAMISEST OMA VENDADE SARNASEKS

Kolmapäev ? 21. veebruar

Seetõttu, et Jeesus ise on kannatanud kiusatuna, võib Ta aidata neid, keda kiusatakse. Hb 2:18

Kiusatuste probleem kaasneb inimesega alati, aga millisel määral on võimalik kujutleda, et ka Kristust samal viisil kiusatustega ahvatleti?

Autor on veendunud, et Kristuse võime kiusatuses oliaid aidata sõltub Tema enda kiusatustekogemusest. Et esitatud mõttest aru saada (Jeesus ise on kannatanud kiusatuna), on oluline tähele panna, et kiusatused on ühendatud kannatustega. Vahel arvatakse, et Jeesuse kannatused sündisid inimlikust nõrkusest: himust, ahastusest ja füüsiliste vigastuste valust.

Kuid Jeesuse kannatused olid valdavalt need, mida tõid kaasa Ta messiaamet, ja neis sisaldas palju rohkem kui füüsilised kannatused. Kuna kannatused olid spetsiifilised, olid seda ka kiusatu-sed. Kokkupuutepunkt Jeesuse Kristuse ja Tema rahva vahel ei ole niivõrd kiusatuste loomuse ja vormi sarnasuses kuivõrd asjaolus, et mõlemad on kiusatusi kogenud. See mõte tuleb kõige selgemini esile salmis Hb 4:15.

Oluline mõte on, et Kristus suudab aidata, sest kirja senise osa peamine ülesanne oli näidata Kristuse täiuslikku sobivust oma rahva esindajaks nende lähenemisel Jumalale.

Sest meil pole niisugune ülempreester, kes ei suuda kaasa tunda meie nõrkustele, vaid selline, kes on olnud kõigiti kiusatud nii nagu meie, ja siiski ilma patuta. (Hb 4:15)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Millised on need asjad mis sind rõhuvad? Pettumused, nõrkused, katsumused, kiusatused ... ole enese vastu armuline, kui need asjad Jumala ette tood.

* * *

ÄRA VAATA ENDALE

Neljapäev ? 22. veebruar

Inimene ei ela üksnes leivast, vaid inimene elab kõigest, mis lähtub Issanda suust. 5Ms 8:3.

Seda salmi tsiteeris Jeesus, kui Teda katsuti läbi kõrbes (Mt 4:4; Lk 4:4). Ehkki Jeesusel oli pika paastumise tõttu nälg, ei lasknud Ta end sellel Jumala tahte teelt kõrvale juhtida. Ta usaldas oma Taevase Isa hoolitsust kõigis olukordades. Iisraeli rahval kõrbes selline usaldus puudus ja see ajas ta Jumala vastu nurisema.

Inimene ei ole ainult materia ja ta vajab elamiseks muudki hüvesid kui materiaalseid hüvesid. Jumal on loonud inimese elama endaga osaduses, seetõttu leiab inimese elu täitumuse ja rahul-duse lõppude lõpuks üksnes selle osaduses.

Aga Jeesus vastas: "Kirjutatud on: Inimene ei ela üksnes leivast, vaid igast sõnast, mis lähtub Jumala suust." (Mt 4:4; ka Lk 4:4)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Loe läbi psalmist 103 salmid 1-5 ja täna Jumalat õnnistuste ees, mida oled saanud.

* * *

TEELOLIJATE KAITSE

Reede ? 23. veebruar

Issand annab oma inglitele sinu pärast käsu sind hoida kõigil su teedel. Kästel nad kannavad sind, et sa oma jalga ei lööks vastu kivi. Ps. 91:11,12

Need on salmid mida kasutas ka kurat, kiusates Jeesust kõrbes. On huvitav, et saatan teadis et see Piibli koht käib Jeesuse kohta. Sellel rajanes ka kiusatuse jõud. Matteuse evangeeliumis on kirjas: "Siis võttis kurat tema kaasa pühasse linna ja pani seisma pühakoja harjale ning ütles talle: "Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta ennast alla, sest kirjutatud on: Sinu pärast käsib ta oma ingleid ja nemad kannavad sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaks."" (Mt 4:5,6)

Kui selle laulu sõnad ei oleks käinud Jeesuse kohta, siis poleks olnud ka sellel kiusatusel mingit mõtet. Aga nüüd kui kumbgi teadis, et see oli kirjutatud Tema kohta oli kiusatus reaalne. See evangeeliumi lugu meenutab meile, et Piibli sõnade kasutamine ei tähenda sugugi tingimata seda et kasutaja ise nende sõnadega seotud on. Saatan tunneb Piiblit tõenäoliselt paremini kui ükski inimene. Aga sellest hoolimata on ta saatan.

Teine tähelepanu vääriv asjaolu on see, et kui saatan tsiteeris Jeesusega rääkides seda laulu siis ta mõnevõrra moonutas seda. Ta jättis nimelt ütlemata tähtsad sõnad ? kõigil su teedel. Jeesus kõndis alati teedel kuhu Teda juhtis Tema Taevase Isa tahe, aga templi harjalt alla hüppamise idee ei olnud Jumala juhutatud. Seega saatan kasutas Piibli sõna, moonutades seda vastavalt oma eesmärki-dele. Seda näeme väga palju ka meie ajal.

Tänapäevaste arusaamadega vastuolus olevate kirjakohtade üle pannakse käima diskussioonid või uurimused, mille eesmärk on algusest peale teha lõpuks selgeks et kuigi nii on kirjutatud ei ole see nii mõeldud. See on saatana komme algsest patust langemisest peale. Juba Eevale ta ütles, et Ju-mal hoiatas küll surma eest aga ei te sure. Tegelikult on lugu teisiti. Isegi otse vastupidi.

Eks meiegi tahaksime meelsasti teatud Piibli tõdesid kujundada vastavalt oma arusaamadele. Meie tunded, tahe ja mõistus püüavad meile igati selgeks teha, et teatud olukordades oleks väga arukas toimida nii nagu me ise paremaks peame. Jeesus sellesse õnge ei läinud. Saatana moonutustest hoolimata on psalm 91 sõnad tõde. Kui kiusatused olid lõppenud tulidki Jeesusele inglidki külla ja seda sama on kogenud paljud Jumala lapsed.

Ning ütles talle: "Kui sa oled Jumala Poeg, siis kukuta ennast alla, sest kirjutatud on:

Sinu pärast käsib ta oma ingleid ja nemad kannavad sind kätel, et sa oma jalga vastu kivi ei tõukaks." (Mt 4:6) Sest kirjutatud on: Sinu pärast käsib ta oma ingleid, et nad sind hoiaksid. (Lk 4:10) Sest sul on leping kividega väljal ja metsloomadel on sinuga rahu. (Ii 5:23)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Raskused, häda, tagakius, nälg ? kõigis neis asjus peame võitlema. Kuidas me suhtume probleemidesse, ütleb meie usu kohta rohkem, kui ilusad sõnad. Too oma hirmud ja sidumised nüüd Tema ette.

* * *

ERILINE HOIATUS

Laupäev ? 24. veebruar

Iseseisvuspäev

Kui te tahate ja kuulate, siis te saate süüa maa parimat vilja. Aga kui te tõrgute ja panete vastu, siis sööb teid mõök. Jah, Issanda suu on kõnelnud. Js 1:19,20

Jumal on tõesti suurepärane kohtunik. Ta lubab ettepaneku vastuvõtmise korral, mitte ainult täieliku andestuse vaid koguni maa parimat vilja. See tähendab parimat mida elul koos Jumalaga üldse pakkuda on. Kui aga eelistakse jääda endiselt tõrkujateks ja vastupanijateks, jätkates religioo-seid mängu siis sööb teid mõök, ütleb kohtunik. Teisiti öeldes, te olete surmalapsed ja nimelt sõja läbi. Issand lõpetab sõnadega, mis meie kaasaegses väljenduses kõlaks ? selline on kohtuniku otsus. Valik on teie!

Kas selline pakkumine ei ole tõesti väärt, et selle üle isegi mõelda. Kui valida on elu ja surma vahel, kas siis igatüki ei valiks elu? Paraku millegi pärast tehakse väga sageli vastupidine valik. Ikka veel valitakse Jeesuse Kristuse ligiolu ja osaduse asemel kohtuotsused, mis tähendavad surma. Küll me inimesed ikka oleme kummalised. Või õigemini pimedad.

Tehke mu määruste järgi ning pidage mu seadlusi ja täitke neid, et te võiksite maal julgesti elada! (3Ms 25:18)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palu, et Jumal näitaks sulle kus oled eksinud. Eriti aga millised on need asjad kus sa tegelikult ei usalda end jätta Jumala hoolde.

Palvetagem: Püha Jumal, kõigi rahvaste Issand, juhi meie rahvast oma Vaimuga, et me käiksime õiguses ja rahu. Lase meil saavutada õitsengut, mis on Sinule meelepärane. Aga üle kõige anna meile usku Sinusse, et kogu rahvas austaks Sinu nime ja me teeniksime üksteist Sinu armastuses. Seda palume Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

Kasutatud allikad

Cuthrie, Donald (2006) Kiri heebrealastele. Tallinn: Logos, lk 90

Piibliõppekursus "Piibel kaanest kaaneni": Ära vaata endale (5Ms 8:1-9:6); Kõige kõrgema kaitse all (Ps 91:1-92:16); Väärtusetud ohvrid (Js 1:5-20). Pühakirja selgitab Rannamõisa koguduse õpetaja Aare Kimmel. Pereraadio

Stott, John R.W. (2002) Johannese kirjad. Tallinn: Logos, lk 131-132,144-145

Tärk, Osvald (1993) Markuse evangeeliumi seletus. Tallinn: Logos, lk 40

Tärk, Osvald (2014) Psalmide seletus. Tallinn: Logos, lk 377-378

Koostas Indrek Lundava

Veebruar 2018